

На основу члана 23. став 7. и члана 25. став 3. Закона о метрологији („Службени гласник РС”, број 15/16),

Министар привреде доноси

ПРАВИЛНИК

о оверавању мерних уређаја који су саставни део респиратора

"Службени гласник РС", број 92 од 29. јуна 2020.

Предмет

Члан 1.

Овим правилником ближе се прописују начин и услови периодичног и ванредног оверавања (у даљем тексту: оверавање) мерних уређаја који су саставни део механичких вентилатора или респиратора који се користе у сврху лечења (у даљем тексту: мерни уређаји код респиратора), захтеви које мерни уређаји код респиратора морају да испуне при оверавању, као и начин утврђивања испуњености тих захтева.

Значење појединих израза

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом правилнику имају следеће значење:

- 1) респиратор је аутоматски уређај са прикључком за довод ваздуха пацијенту који одржава функцију дисања или повећава способност дисања пацијента;
- 2) систем за дисање је систем цевовода и посуда који је непосредно повезан са пацијентом, а кроз који је могућ интермитентни и двосмерни проток распршеног гаса контролисаног састава;
- 3) чујни и визуелни аларми су системи за праћење и алармирање параметара који се односе на пацијента (нпр. притисак, запремиа и проток), вентилаторске функције (нпр. цурење ваздуха, напајање и механички квар), резервне батерије, резервоаре кисеоника и даљинско управљање;
- 4) грешка мерења уређаја респиратора представља разлику измерене вредности мерене величине и референтне вредности мерене величине;
- 5) највећа дозвољена грешка мерења (у даљем тексту: НДГ) је екстремна вредност грешке мерења у односу на познату референтну вредност мерене величине, прописана овим правилником.

Други изрази који се употребљавају у овом правилнику, а нису дефинисани у ставу 1. овог члана, имају значење дефинисано законима којима се уређују метрологија, стандардизација и медицинска средства.

Област примене

Члан 3.

Овај правилник примењује се на мерне уређаје код респиратора у употреби, који се користе у здравственим установама.

Захтеви и утврђивање испуњености захтева

Члан 4.

Захтеви које треба да испуне мерни уређаји код респиратора у поступку оверавања дати су у Прилогу 1 – Захтеви, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Методe мерења и поступци испитивања мерних уређаја код респиратора у поступку оверавања дати су у Прилогу 2 – Утврђивање испуњености захтева, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

Оверавање

Члан 5.

Оверавање мерних уређаја код респиратора обухвата:

1) визуелни преглед и проверу функционалности на начин прописан у одељку 4. Прилога 2 овог правилника;

2) испитивање НДГ мерних уређаја код респиратора у зависности од врсте на начин прописан у одељку 5. Прилога 2 овог правилника;

3) означавање.

Оверавање мерних уређаја код респиратора у употреби спроводи се појединачно за сваки респиратор.

У поступку оверавања користи се опрема наведена у одељку 1. Прилога 2 овог правилника, а следивост се обезбеђује у складу са одељком 2. Прилога 2 овог правилника.

Испитивања из става 1. овог члана спроводи се при референтним условима датим у одељку 3. Прилога 2 овог правилника.

Уколико се у поступку оверавања утврди да су испуњени прописани метролошки захтеви, поставља се годишњи жиг у облику налепнице, у складу са законом којим се уређује метрологија и прописом донетим на основу тог закона.

Жигосање мерних уређаја код респиратора врши се тако да није могуће извршити било какве измене које утичу на метролошке карактеристике без оштећења жига/жигова.

Члан 6.

Мерни уређаји код респиратора могу се оверавати само ако је за респираторе извршено оцењивање усаглашености у складу са законом којим се уређују медицинска средства и подзаконским прописима донетим за његово спровођење.

Прелазне и завршне одредбе

Члан 7.

За респираторе који су до дана ступања на снагу овог правилника стављени у употребу, мерни уређаји који су саставни део тих респиратора оверавају се уколико задовољавају захтеве овог правилника.

Члан 8.

Имаоци мерила подносе захтев за оверавање мерила у складу са овим правилником најкасније до 1. јануара 2021. године.

Члан 9.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Број 110-00-90/2020-07

У Београду, 25. јуна 2020. године

Министар,

Горан Кнежевић, с.р.

Прилог 1

ЗАХТЕВИ

1.1. Мерне јединице

Мерне јединице мерних уређаја у саставу респиратора су у складу са прописима којима се уређују законске мерне јединице и начин њихове употребе.

1.2. НДГ мерила протока

Највећа дозвољена грешка мерила протока износи $\pm 10\%$ вредности протока.

1.3. НДГ мерила притиска

Највећа дозвољена грешка мерила притиска одређена је класом тачности која је назначена на мерилу притиска. Уколико мерило притиска није означено класом тачности највећа дозвољена грешка мерила притиска износи $\pm 5\%$ вредности притиска.

1.4. НДГ мерила запремине

Највећа дозвољена грешка мерила запремине износи $\pm 10\%$ вредности запремине.

1.5. НДГ мерила концентрације кисеоника

Највећа дозвољена грешка мерила концентрације кисеоника износи $\pm 5\%$ вредности концентрације кисеоника.

1.6. НДГ струје цурења и отпорност уземљења

Највећа дозвољена грешка за струје цурења (струје цурења пацијента, контактна струја и струја цурења ка земљи) и отпорност уземљења дати су у стандарду SRPS EN 60601-1 Електромедицински уређаји – Део 1: Општи захтеви за основну безбедност и битне перформансе.

Прилог 2

УТВРЂИВАЊЕ ИСПУЊЕНОСТИ ЗАХТЕВА

1. Опрема за испитивање

Опрема за испитивање састоји се од:

1) Референтног еталона за мерење протока, притиска и запремине и референтним мерилом концентрације кисеоника;

2) Референтног еталона за испитивање електричне сигурности у складу са стандардом SRPS EN 60601-1 Електромедицински уређаји – Део 1: Општи захтеви за основну безбедност и битне перформансе.

Опрема за испитивање мора бити еталонирана са проширеном мерном несигурношћу (израженом са нивоом поверења од приближно 95% израчунатом са $k = 2$) мањом или једнаком једној трећини НДГ.

2. Следивост

Еталони и мерни уређаји који се користе за испитивање, еталонирају се ради обезбеђивања следивости резултата мерења (у складу са SRPS ISO/IEC 17025) до еталона Републике Србије или међународних еталона.

3. Референтни и остали услови

Ако није другачије специфицирано у овом правилнику, сва испитивања се морају спроводити на температури околине у опсегу од 21 °C до 26 °C.

4. Визуелни преглед и провера функционалности

Визуелним прегледом проверава се комплетност респиратора којима се потврђује да нема видљивих оштећења који могу утицати на исправан рад, као и испуњеност оних захтева који се могу проверити искључиво визуелним путем, као што су нпр. провера натписа и ознака, подељка, скале и других приказа на мерним уређајима.

Провером функционалности проверава се следеће:

– да ли је респиратор опремљен средствима који ограничавају максимални притисак на прикључку пацијента на 12,5 kPa (125 mbar);

– рада чујних и визуелних аларма на начини описани у упутству за употребу.

Ниво звука звучних аларма проверава се мерењем нивоа звука притиска пондерисаног према А кривој инструментном усклађеним са захтевима за инструмент типа 1 у IEC 60651 или IEC 60804 на растојању од 1 m од уређаја. Ниво звука не сме бити мање од 55 dBA.

5. Поступци испитивања

5.1. Испитивање НДГ мерила протока

У случају респиратора чија је излазна величина проток, испитивање тачности мерила протока спроводи се методом директног поређења са референтним еталоном протока у четири мерене тачке дуж целог мерног опсега мерила протока при чему се проверава испуњеност захтева прописаног у тачки 1.2. Прилога 1 овог правилника.

5.2. Испитивање НДГ мерила притиска

У случају респиратора чија је излазна величина притисак, испитивање тачности мерила притиска спроводи се методом директног поређења са референтним еталоном притиска у четири мерене тачке дуж целог мерног опсега мерила притиска у оптерећењу и растерећењу при чему се проверава испуњеност захтева прописаног у тачки 1.3. Прилога 1 овог правилника.

5.3. Испитивање НДГ мерила запремине

У случају респиратора чија је излазна величина запремина, испитивање тачности мерила запремине спроводи се методом директног поређења са референтним еталоном запремине у четири мерене тачке дуж целог мерног опсега мерила запремине при чему се проверава испуњеност захтева прописаног у тачки 1.4. Прилога 1 овог правилника.

5.4. Испитивање НДГ мерила концентрације кисеоника

Испитивање тачности мерила спроводи се методом директног поређења са референтним мерилем концентрације кисеоника у четири мерене тачке дуж целог мерног опсега мерила при чему се проверава испуњеност захтева прописаног у тачки 1.5. Прилога 1 овог правилника.

5.5. Испитивање НДГ струје цурења и отпорност уземљења

Испитивање се спроводи на начин описан у стандарду SRPS EN 60601-1 Електромедицински уређаји – Део 1: Општи захтеви за основну безбедност и битне перформансе при чему се проверава испуњеност захтева прописаног у тачки 1.6. Прилога 1 овог правилника.